

# SA SELLA

Sencelles. Associació Premsa Forana. Núm. 44 Abril-Maig 1996. 250 pts.



# CASE

## PERE CIRER VERD

Servei Tècnic  
Mòvil 908 63 00 91

Oficina:  
C/. Cabana, 65 - Pont Dínca  
Tel.: 79 46 18

## GESTIMOTOR, S.A.L.

C/. Licorers, Solar 176 B 3  
Pol. Industrial Marratxí  
Mallorca - Balears

**Case Poclain**

# Sa Cuina De M. Aina Restaurant

C/ Sant Joan, 32 Tel: 87 05 83  
BINIALI-SENCELLES-Mallorca

DILLUNS  
TANCAT

especialitat en carns al forn de llenya i en cuina casolana  
servici de banquetes i menú diari de dimarts a divendres  
s'agraeix telefonar per reservar taula

## Editorial

Des de Sa Sella tenim un doble motiu de satisfacció. Per una part acabam de rebre la visita dels companys de la revista El Portal de Centelles i per altra part hem contribuït a establir llaços d'unió entre entitats de Sencelles i grups de Centelles.

Després de molts d'entrebancs, de menyspreus, de silencis, d'incomprensió, d'expulsions, de crítiques... és molt encoratjador veure que la feina cultural que fa SA SELLA és valorada, encara que els de sempre segueixin enrocats a no obrir els ulls.

Ja ho diuen que ningú és profeta a casa seva i per tot això ens ha donat una gran satisfacció veure com al final s'ha hagut de reconèixer la tasca que fa SA SELLA.

Sí, a principis de maig vàrem esser els amfitrions d'una delegació de la revista que s'edita des de fa quasi dos anys a Centelles, el poble que te similituds fonètiques amb Sencelles però que també en te moltes d'altres de coses en comú: la llengua, la cultura, els nostres orígens, el caràcter de poble, etc. Ha estat un vertader plaer per tots els que feim possible Sa Sella poder atendre, en nom de tots els nostres subscriptors, els companys del poble germà de la comarca d'Osona.

I l'altra gran motiu de satisfacció ha estat haver contribuït a la posada en contacte per una banda, de la coral La Violeta de Centelles amb la coral Sor Francinaina, i per l'altra de l'Esbart Dansaire del Pi de Centelles i l'Agrupació Es Junc. Fruit d'això, per Sant Joan la coral centellenca visitarà la vila i hi donarà un concert.

El Centre Cultural de Sencelles ha obert un camí, ha estat el pioner d'una relació que hauríem de cuidar entre tots per tot el que ens uneix i perquè la fidelitat als nostres orígens ha estat una premissa constant en els 22 anys d'actuació pública de l'entitat cultural editora de SA SELLA. Que sigui per molts d'anys !

### Equip de Redacció ( ordre alfabètic ):

Els quatre de sempre

### Col.laboradors ( ordre alfabètic ):

Miquel Amorós Montserrat

Barramot

Maria Florit Amengual

Antònia Florit Salas

Margalida Llabrés Fiol

Macià Llabrés Ramis (C.P. Can Bril)

Miranda Miret

Tomeu Morro Oliver

Sebastià Siquier i Ramis

Jane Sutcliffe

Neus Vallés Perelló

Maria Vich Cirer

Guillem Zuàzaga Llabrés

Es Rossinyol de Primavera

### Nota de la Redacció:

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels propis autors.

Revista Sa Sella

C/ Església, 3

CP 07140 Sencelles Mallorca

Portada: Una vergonya a la creu des pou de Biniali.

Dipòsit legal: PM 400-89

Edita: Centre Cultural de Sencelles (1974) des de 1983.

Imprimeix: Tirrena SA

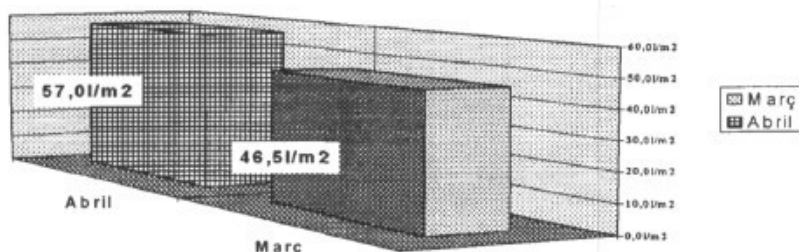
Carrer J. Gris

Tel. 555212 Manacor

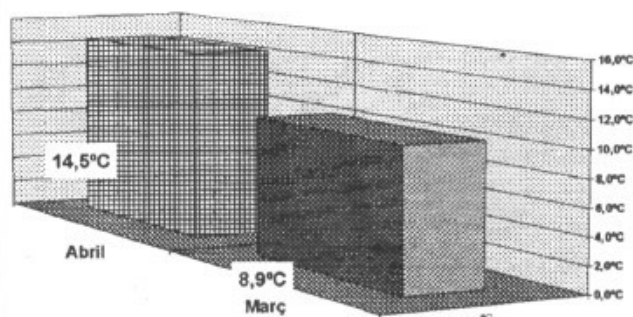
# Actualitat de Sencelles

## Mesos de Març i Abril

### Pluviometria



### Temperatura



|                       | Març                 | Abril                |
|-----------------------|----------------------|----------------------|
| <b>Màximes</b>        | 16,4 dia 23          | 18,8 dia 20          |
| <b>Mínimes</b>        | 4,6 dia 5            | 10,8 dia 5           |
| <b>Mitjana</b>        | 10,4°C               | 14,7°C               |
| <b>Total Lit./m2</b>  | 46,51/m <sup>2</sup> | 57,01/m <sup>2</sup> |
| <b>Dia més plujós</b> | 11,5 l. dia 11       | 26,5 l. dia 26       |

### Demografia:

*Naixements:* Pereta Alomar Ramis de can Mascaró, dia 20 d'Abril

*Defuncions:* Març:

Magdalena Ferragut Oliver de can Gep, † dia 31 als 91 anys.  
Gabriel Mairata de Biniali, † dia 28.

Abril:

Magdalena Sans Aloy de can Pica, † dia 5 als 67 anys.  
Miquel Llabrés Gelabert de ca sa Roterà, † dia 6 als 77 anys.  
Joan Ramis Ferrer de Son Palou, † dia 14 als 63 anys.

*Noces:*

Març:

Pere J. Vallès Ramis de can Merris i Margalida Llúcia Ferragut Ferrer de can Costa de Ruberts, dia 30

Abril:

Miquel Vicens Mateu de can Tonces i Catalina Alomar Bennàssar de can Mascaró, dia 13  
Antoni Pons Alzina de Biniamara i Antònia Vallès Ramis de Can Merris dia 20

# Fer Poble des del punt de vista cristià

## FER POBLE:

Fer poble és construir la nostra terra, és estimar-la, és fer-ne un lloc d'acolliment i de convivència autèntica, és assumir cadascú el paper que li correspon, és discutir els camins diferents que hi pugui haver per fer-ne un que sigui el millor par a tots, és anar adquirint vertaderes actituds democràtiques que ens ajudin a compartir unes mateixes aspiracions i disfrutar -tot i essent distint- d'una unitat que ens fa solidaris.

## EL CRISTIÀ

No es pot viure la fe cristiana separada de la vida.

El nostre compromís cristià es realitza enmig del poble, entre la gent.

La nostra terra, el nostre poble, és un lloc on hem de dur a la pràctica les nostres responsabilitats en vista al bé de tots.

Amb tots els nostres conciutadans tenim el deure de construir el nostre poble, transformant-lo en un lloc on la gent es respecti i s'estimi.

El punt de partida és Jesucrist. Ell es va encarnar en un poble i un país concret.

## ACTITUD

La nostra actitud no serà de passotisme. Perquè llavors, qui fa poble? qui té la responsabilitat del que passa? Solament les autoritats? Sols els grans? De fet, hi ha una tendència a replegar-se cadascú a casa seva, a no preocupar-se ni tenir en compte el veí ..., això no afavoreix gens la convivència.

La nostra actitud ha de ser de corresponsabilitat i protagonisme en la construcció del propi poble.

## PROPOSTES

- Estar oberts a tot el que passa en el meu poble. Això significa interessar-me per una informació freqüent i també essent vehicle autèntic d'aquesta mateixa informació.

- Ser molt respectuós amb la manera de pensar dels altres i a la vegada crític, és a dir, voler anar adquirint una capacitat per a discernir allò que afavorirà o serà en detriment de tots. El respecte a la persona i el bé comú són criteris vàlids de discerniment.

- Anar adquirint una sensibilitat molt gran de cara a detectar el que és just i el que és injust. El treball per la justícia i la defensa de la veritat, dues tasques que no admeten descans.

- Voler tenir idees clares per tenir també d'una manera progressiva l'oportunitat de participar lliurement i corresponsalment opcions ciutadanes, socials i polítiques.

- Superar prejudicis adquirits siguin del signe que siguin.

La vida pot ser nova si la construïm des de l'amor i s'hi ha una voluntat autèntica solidària per la convivència.

- Participar en organitzacions i actes que són l'expressió d'un treball desinteressat per als altres. Mai serà vàlida una crítica sinó està feta des d'una participació responsable.

- Cultivar la pròpia cultura i llengua com a mitjans de comunicació i promoció humana, fent-ho assequible als més senzills i no exclouent mai ningú, ja que tothom hi té dret.

Margalida Llabrés Fiol



# Propaganda enganyosa

A vegades ens demanen la nostra col·laboració per dur a terme una campanya que pot beneficiar a altres persones que necessiten la nostra ajuda, i és clar, el nostre granet de sorra per contribuir a una causa que ens sembla justa i noble.

A Mallorca, gràcies a Déu, hi ha l'empresa Deixalles que va lligada amb la Pimem, i s'encarrega de reciclar paper, cartró i altres materials perquè després es puguin tornar a utilitzar. Doncs bé, aquesta empresa va emprendre una de les tantes campanyes que durant tot l'any dur a terme que consistia en recollir totes les llaunes de begudes (coca-cola, taronjada, llimonada, cervesa...) que fos possible; amb

cia i el seu director, comunicant a tots els alumnes del centre perquè col·laborassin per dur a terme la tasca empresa per la Fundació Deixalles, reunint un nombre bastant considerable de llaunes que havien de ser portades al seu destinatari pels mateixos empleats de l'empresa organitzadora.

La campanya "NO LES LLANCIS..." acabà el passat més de març però les llaunes continuaven a finals d'abril encara dins del pati de les escoles de Sencelles sense saber que se n'havien de fer de tot aquella muntanya de ferralla que s'havia recollit, i, després de nombroses gestions fetes per part del centre cap a Deixalles i mitjançant el mateix Ajuntament no s'aconseguí cap resposta.



tot això aconseguia que es pagassin 10 pta. a l'*Hospital de Nit* i a *Es Refugi*, és clar varen posar fil a l'agulla i es preocuparen que tots en formassin part d'aquesta campanya.

Els mitjans de comunicació es varen fer ressò de la notícia, les tanques publicitàries anunciaven de nou l'esdeveniment i com no, els mateixos responsables ho varem comunicar a les diferents associacions de cada poble, més concretament als col·legis perquè es conscienciàs l'al·lot/-ta que la seva ajuda era molt important.

El Col·legi Públic ca'n Bril va rebre la noti-

Tot això pot semblar una mica exagerat, però és la pura realitat. Les grans empreses, amb una forta estructura a l'hora de fer projectes, amb grans mitjans per aconseguir tot allò que es proposen, a vegades s'obliden d'acomplir amb les seves obligacions que els pertoca amb la greu conseqüència que la gent es desenganya.

I ... els més perjudicats en tot aquest enrenou són els nins i nines del Col·legi Públic de Sencelles que han vist com tot el seu esforç i dedicació per recollir les llaunes que trobaven ha estat inútil i se senten enganyats.

Macià Lladrés (Col·legi Públic ca'n Bril)

## *Carta: Com deim en bon mallorquí, ja està fet Sineu!*

El dia 3 de març, per sort, ja és història, i els resultats no foren els que desitjaven certes "persones". La GRAN MAJORIA ABSOLUTA, tan repetida una vegada i altra, es quedà en poca cosa. Però la prepotència, xuleria i la demagògia, seguia present en el PP. Ja eren les 23 h., i encara el Sr. Cascos seguia dient que tenien majoria absoluta, malgrat que els resultats del recompte de vots que arribaven al Palau de Congressos de Madrid, no reflectien tal cosa.

Un greu error va esser la gran "festa" la nit del 3-M, amb senyeres espanyoles, intentant mantenir "l'utopia" d'una gran victòria que no va tenir lloc. El PP va passar "s'arada davant es bou", i això mai és bo.

El "váyase Sr. González", ja havia avorrit tot-hom. I només paraules sense fets, no duen enlloc; i feina, molt poca, xerrameca molta, però res més.

Finalment, els resultats electorals demostraren que el país no vol prepotències, ni demagògies, sinó feina, serietat i Honradesa, (que molta falta fa al PP, sobretot a Mallorca, i en especial a Sencelles. Basta recordà el Túnel de Sóller, el cas Calvià, Sefobasa, Brokerval, etc, etc...).

I, ara què? Ara, hauran de fer, si volen governar, i ho volen!, pactar amb els partits nacionalistes. Malgrat que s'han passat més de tres anys, criticant en Pujol de CIU i en González del PSOE, argumentant que l'ajuda d'en Pujol era contra natura, i això que el PSOE tenia tres escos més que els que ha aconseguit el PP.

Unes petites mostres de la prepotència i demagògia del PP:

El Sr. Álvarez Cascos el dia abans de les eleccions encara deia que el PSOE estava avesat a deixar-se hipotecar per CIU. (= senyor Pujol). I ells?

La senyora Cèlia Villalobos: - "Para mantenerse en el poder el PSOE es capaz de

vender a su padre, y ahora se vende a CIU" (= senyor Pujol).

El senyor Javier Arenas: - "Resulta patético ver a González corriendo detrás del Sr. Pujol".

I ara?, ara el senyor Aznar perd el "cul" darre-ra CIU (= senyor Pujol), però CIU exigeix que el PP demani perdó.

Ara, el Sr. Aznar, no tan sols "vindrà el seu pare, també la seva mare". I per fer aquesta afirmació basta llegir cada dia els diaris, i comprovar que tot el que demana CIU (= Sr. Pujol), ho aconsegueixen, i molt més. Milions, estatut d'autonomia, policia autònoma, privilegis, etc., etc...

Si teniem qualche dubte, de qui ha cedit en tot i per tot, hi ha uns fets molt clars per aclarir-lo. On s'han fet les negociacions entre el PP i CIU? A quina ciutat s'ha firmat l'acord? A Barcelona...

Mallorca, com sempre, ha badat. Ha donat majoria, això si, molt escassa, a un partit centrista, que només mira pels interessos del seu partit, és a dir, del PP, i molt poc l'importa Mallorca i els mallorquins, i això l'ha demostrat una vegada rera l'altra, i mai, s'enfrontaran a Madrid, per por de perdre les seves cadires, i si per conservar-les no poden aconseguir millores per a Mallorca. PACIÈNCIA!

No us pareix millor, que a Mallorca i la resta d'illes, els set diputats fossin tots nacionalistes?

Esser nacionalistes, al contrari del que diuen "certes persones", no és ser separatistes, sinó **ESTIMAR MALLORCA I ELS MALLORQUINS**.

Esper que tots, si tots, reflexioneu, i a les properes eleccions deixem molt alt l'orgull de ser mallorquins, i els partits centralistes deixar-los com una força minoritària.

Sencelles, 30 d'abril 1996  
Maria de ca'n Xim

# Noticiari

☞ Dissabte 2 de març fou la data escollida pel Club Ciclista Sencelles per celebrar un any mes es trofeu que commemora l'aniversari de la seva fundació. La participació fou massiva amb uns 167 corredors. La prova fou guanyada per Gabriel Palmer.

☞ A les eleccions a Corts Generals celebrades el 3 de març a Sencelles els resultats foren: PP 674, PSIB-PSOE 303, UM 86, PSM 58, EU 59, Els Verds 28 i ERC 4.

☞ El grup municipal del PSM de Consell va tornar a denunciar a principis de mes l'abocament d'aigües residuals sense depurar que realitza Lavanderías Diana al torrent de Solleric just a la partió amb el terme de Sencelles.

☞ El conegut jugador de bàsquet Juan Domingo de la Cruz ha estat nomenat director de la nova Escola Municipal de Bàsquet de Sencelles. La presentació de la nova escola es feu dia 5 de març al gimnàs cobert del polisportiu de can Bril. Les classes gratuïtes de bàsquet són dos dies a la setmana i s'hi han apuntat uns 80 sencers.

☞ El Club Ciclista Sencelles celebrà la presentació del seu nou equip per a la temporada amb la V cicloturistada dia 17 de març.

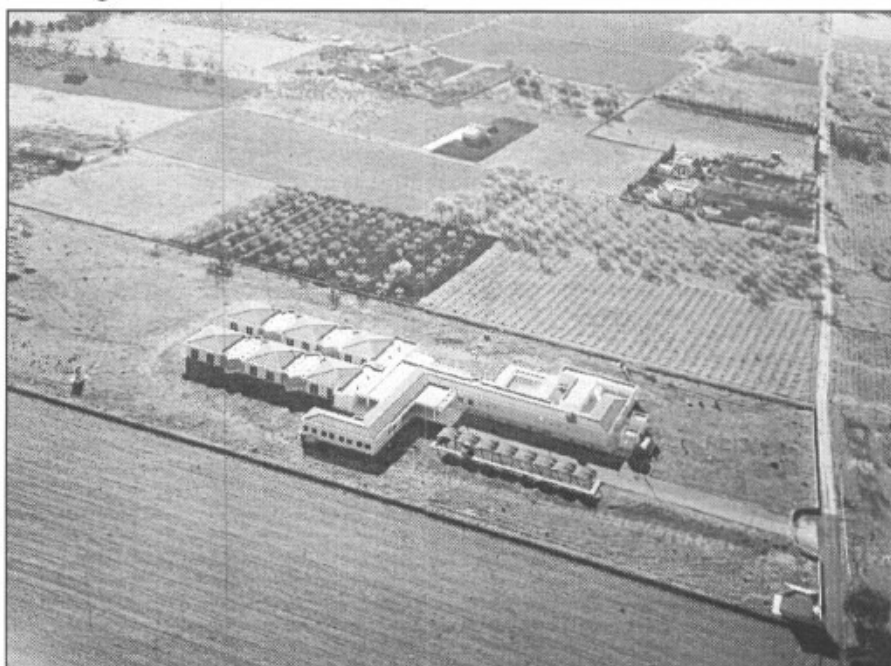
☞ Dia 18 de març la unitat mòbil de la Germandat de Donants de Sang de Mallorca visità Sencelles per facilitar les extraccions dels donants sencellers.

☞ A mitjans mes de març va cessar del seu càrrec de gerent de l'empresa pública SEFOBASA (Serveis Forestals de Balears SA) el sencer Miquel Ferrer, de na Cavallera, després d'una encesa polèmica parlamentària i periodística sobre les feines forestals fetes a finques de familiars (com a les del seu germà Guillem, batle de Sencelles). Fou substituït per un altre sencer Carles Pizà Alabern de can Raió.

☞ Dia 27 de març els alumnes del Col·legi can Bril de Sencelles sembraren les jacarandes de Múrcia que l'ajuntament havia comprat per endiumenjar el carrer dels Donants de Sang.

☞ El fiscal demanà a finals de març una pena de 22 anys per Jaume Carbonell qui està acusat d'haver mort el seu fill Bernat de 36 anys a principis d'octubre de l'any passat a una caseta de Laià. Dia 22 d'abril se celebrà el judici.

☞ De dia 29 a dia 31 de març es celebraren a Sineu les primeres jornades d'estudis locals organitzades per la Mancomunitat del Pla de Mallorca. Els temes de les jornades foren Sineu: el medi i la gent, i els impactes del turisme al Pla de Mallorca. D'aquest darrer tema hi hagué una comunicació que versà sobre





els impactes del famós projecte de turisme d'interior que s'havia de desenvolupar a Sencelles i Biniali.

La nit de dia 1 a dia 2 d'abril una forta tempesta va causà greus desperfectes a les casetes situades al nord del terme municipal de Sencelles. La tempesta va tenir una forta incidència elèctrica per la qual cosa molts d'aparells electrodomèstics quedaren danyats.

El Serobús, una unitat mòbil per a la prevenció i la informació del VIH/Sida va visitar durant aquest mes els mercats setmanals de diferents pobles del Pla oferint els seus serveis.

La directiva de l'Agrupació Folklòrica Es Jonc de Sencelles es va renovar a principis d'any essent actualment el president Jordi Llabrés i el secretari Pere Ramis.

A mitjans d'abril se celebraren les terceres jornades musicals Capvuitada de Pasqua que comptaven també amb una trobada de documentalistes musicals i un simposium sobre els orgues històrics de Mallorca. Hi hagué concerts a sa Pobla, Muro, Alcúdia, Pollença i Inca. L'organista senceller Bartomeu Mut interpretà unes quantes peces dins el marc de les jornades.

L'Associació Cultural Fent Carrerany editora de la revista de Maria de la Salut ha convocat el VIII certamen de fotografia amb distints apartats i premis.

El dia de les Illes Balears se celebrà a l'illa de Menorca els dies 9 i 10 de març. Els actes que es feren a Maó i a Ciutadella varen consistir en concerts, misses i la concessió a Josep Mascaró i Passarius de la medalla d'or de les Balears. Per la Premsa Forana hi acudiren els reporters Jaume Taberner i Magí Ferriol.

L'Ajuntament de Sencelles va decidir sol·licitar la declaració d'interès social a la Comissió Insular d'Urbanisme per a les obres de la pista de bàsquet i la de tennis que s'han de fer al camp d'esports de Biniali, ja que els terrenys són declarats de sòl rústic.

## La vostra nòmina o pensió us porta de viatge



### Viatges gratis per a 2 persones a Nova York i a les illes gregues

Aprofiti els avantatges de tenir la seva nòmina o pensió domiciliada a "la Caixa". Pot guanyar un fantàstic viatge a Nova York o un magnífic creuer per les illes gregues\*. I disposar, a més, de tots els beneficis

exclusius del Servei Nòmines i del Servei Pensionistes. Informi-se'n en qualsevol de les nostres oficines. Comprovarà que cobrar la nòmina o la pensió a "la Caixa" té més avantatges.



\* Sorteigs el 10.06.96 i el 10.07.96

☞ L'Ajuntament de Sencelles va aprovar els pressupost per a 1996 que pugen a uns 85 milions de pessetes. La compra d'uns nous equips informàtics és una de les partides més destacades del nou pressupost, que varen esser aprovats amb el vot en contra de Sencellers Independents.

☞ Dia 16 de març hi hagué a Maria de la Salut una trobada de revistes associades a la Premsa Forana de Mallorca per intercanviar impressions i maneres de fer feina. La revista amfitriona fou Fent Carrerany. Sobre tot es tractaren temen relacionats amb l'aplicació de les noves tecnologies de la informació per aplicar a la confecció de les revistes.

☞ El grup municipal dels Sencellers Independents es va mostrar disconforme a finals de març de la decisió de la majoria de govern de sol·licitar un préstec per 10 anys de 20 milions per així eixugar el dèficit de l'exercici pressupostari del 95. Per aquest crèdit s'hauran de pagar més de 260.000 pessetes mensuals d'interessos.

☞ Dia 18 de març es va firmar el conveni que possibilita el pla pilot de foment de la llengua catalana a 7 municipis de Balears. Sencelles serà municipi pilot de la normalització lingüística. El conveni permetrà que el municipi es beneficiï d'una línia d'ajuts valorats en uns 8 milions que serviran per la retolació i senyalització toponímica, per al foment de l'ús social de la llengua, l'ús a l'àmbit intern del consistori i per accions de suport a iniciatives de sectors socials i econòmics.

☞ Les fetes de Pasqua, que enguany coincidiren amb els primers dies d'abril, revestiren de la solemnitat de costum: rams, processons, vigília pasqual, panades, robiols, crespells, etc.

☞ Dos moviments sísmics es feren notar a Sencelles. El primer fou la matinada de dia 2 d'abril aproximadament sobre les sis de la matinada i l'altra, que va tenir el seu epicentre al nord del terme municipal de Sencelles, dia 9

a les 2 de la matinada. Aquest darrer, amb una intensitat de 3,2 a l'escala de Richter, va esser el més escandalós ja que despertà a molta gent amb els cruixits dels mobles i el tremolor dels vidres.

☞ Els informadors del Pla de Formació Mestral es desplaçaren a Sencelles dia 11 d'abril per atendre les consultes de tots aquells que estaven interessats en la realització de qualche curset.

☞ Finalment el judici contra Jaume Sastre per injuriar a Ventura Rubí en articles publicats a la revista L'Estel de Mallorca sobre la polèmica venda d'aigua a Palma es va celebrar a principis de Març. A finals d'aquest mateix mes es feu pública la sentència que condemnar a Jaume Sastre qui ha anunciat un recurs. A mitjans d'abril Jaume Sastre presentà una denúncia per amenaces de mort telefòniques dirigides contra ell per "un amic de Ventura Rubí de Sencelles".

☞ Sencelles celebrà un any més la diada de l'Àngel a la caseta de la Beata a Sarissal. La jornada organitzada per la Coral Sor



Francinaina va esser tan animada com de costum amb els jocs infantils, els balls d'Es Jonc, les actuacions musicals, arròs brut, etc.

☞ L'Ajuntament de Son Servera va haver d'ordenar a mitjans abril el tancament dels vials de la urbanització pirata de ca s'Hereu per evitar la parcel·lació i la construcció il·legal als terrenys per on ha de discorre la futura via de circumval·lació del poble. El propietari de ca s'Hereu és Ventura Rubí, r e g i d o r d'urbanisme de Sencelles.

☞ Han estat adjudicades per part de la Conselleria d'Agricultura una nova fase de les obres de remodelació del centre de Sencelles. En aquesta ocasió els treballs valorats en uns 5 milions consistiran en convertir un tros del corral de la rectoria en jardí del carreró de l'Obra, fent recular la paret dels tarongers del rector.

☞ El col·legi Públic de ca'n Bril va celebrar de dia 22 a dia 26 d'abril una setmana cultural, patrocinada per la Fundació Oliver. Hi hagué entre d'altres, actuacions com la de Cucorba, l'amo en Xesc de Son Cloquis, exposició de treballs sobre figues, una conferència de Bartomeu Pons, etc...

☞ El primer cap de setmana del mes de maig visitaren Sencelles un grup de companys de la revista El Portal de Centelles (Osona), de la qual ja en coneixeu moltes coses gràcies

a l'intercanvi d'articles que des de fa un any realitza Sa Sella

☞ Dia 5 de maig els membres de l'associació de la tercera edat celebraren amb un dinar la festa del treball.

☞ Dos pintors locals, Neus Vallès i Miquel Àngel Torrens, exposaren les seves obres juntament amb altres artistes a una col·lectiva que es muntà al local jove de Lloret durant les festes de la seva fira del segon diumenge de maig. Tornaran exposar per les festes de Sant Abdon i Sant Senén d'Inca.



☞ El Centre Cultural de Sencelles - Sa Sella Revista ha sol·licitat a l'Ajuntament l'agermanament de Sencelles amb els pobles de Centelles i Constantí. També ha sol·licitat l'inici dels tràmits per declarar mossèn Bartomeu Oliver i Amengual com a fill il·lustre de Sencelles.

☞ La peregrinació dels habitants del Pla de Sant Jordi i de sa Casa Blanca es tornà a celebrar el segon diumenge de maig.

☞ La II Diada en defensa de la llengua i l'autogovern es celebrà a Ciutat dia 18 de maig. Entre els actes hi va haver la XII trobada anual d'escoles mallorquines, i el segon Correllengua. Sa Sella, amb l'ajut d'altres entitats, va esser l'encarregada de coordinar el pas de la flama de la llengua per Sencelles.

Agència de Selleters

# Comentaris sobre Psicologia

## QUÈ ÉS LA PSICOLOGIA?

Fent una breu definició podem dir que la psicologia és l'estudi científic del comportament i dels processos mentals.

El terme psicologia prové de dues paraules gregues: *psyche* (ànima) i *logos* (estudi), això revela que la definició en els seus orígens es referia a l'estudi de l'ànima, més tard de la ment.

Els antecedents més remots de la psicologia daten de l'antiguitat, des dels presocràtics en tota la història podem fer referència a filòsofs, descobriment, autors,..., que hem de tenir en compte dins la història de la psicologia.

La psicologia com a ciència és una disciplina molt jove, té uns 100 anys. És filla de dos pares, la filosofia (la cerca de la sabiduria mitjançant el raonament lògic) i de la filosofia (estudis dels processos vitals d'un organisme).

Durant els segles XVIII i XIX els investigadors fisiològics emplearen el microscopi per examinar animals i cadàvers humans, realitzant importants descobriments sobre la funció de la medulla espinal, la naturalesa elèctrica de l'impuls nerviós i altres mecanismes biològics.

Per exemple quasi tots els pioners de la psicologia experimental a Alemanya estudiaren medicina o fisiologia.

La cerca de la psicologia per entendre com pensen, senten i actuen les persones es basa en el coneixement de la biologia humana. Des de finals del segle XIX i principis del segle XX ha hagut diferents corrents.

**Wilhelm Wundt** (1838-1920) s'ha anomenat tradicionalment "el pare de la psicologia" perteneix a la corrent estructuralista. **Wundt** va establir la psicologia com una ciència independent i organitzada. És el fundador del 1er laboratori de psicologia experimental a Leipzig, Alemanya. En el seu llibre "*Principios*

*de la psicologia fisiològica*" va establir la psicologia com a ciència experimental que utilitzava mètodes derivats de la fisiologia. **Wundt** va estudiar l'estructura bàsica de la ment humana.

Un altre autor és en **Titchener**, que volia analitzar la consciència, descomposant-la en unitats elementals. La primera escola psicològica americana va ser el funcionalisme, l'autor que destaca és **William James**. Els funcionalistes s'ocupaven d'aplicar els coneixement a situacions pràctiques, especialment educatives.

També podem destacar un altre corrent, la **Gestalt**, segons ells el tot és la suma de les parts, opinaven que les experiències no es podien descompondre en elements més petits.

Un altre corrent és el psicoanàlisi, amb en **Sigmund Freud** va començar la revolució de l'inconscient, aquest enfocament es va basar en les tendències inconscients que motiven el comportament.

Per altre part tenim el conductisme que es centra en la conducta i els fets observables, donen molta importància a la conducta observable i el paper de l'ambient en la formació del comportament.

El conductisme va ser iniciat a l'any 1913 amb en **Watson**, més tard com a conductistes importants tenim a **Pavlov** (condicionalment clàssic) i **Steininger** qui descobrí els principis bàsics del condicionament operant.

I així podria anar citant molts d'autors però d'una manera molt resumida he mencionat uns dels tants que són molt importants per entendre la psicologia.

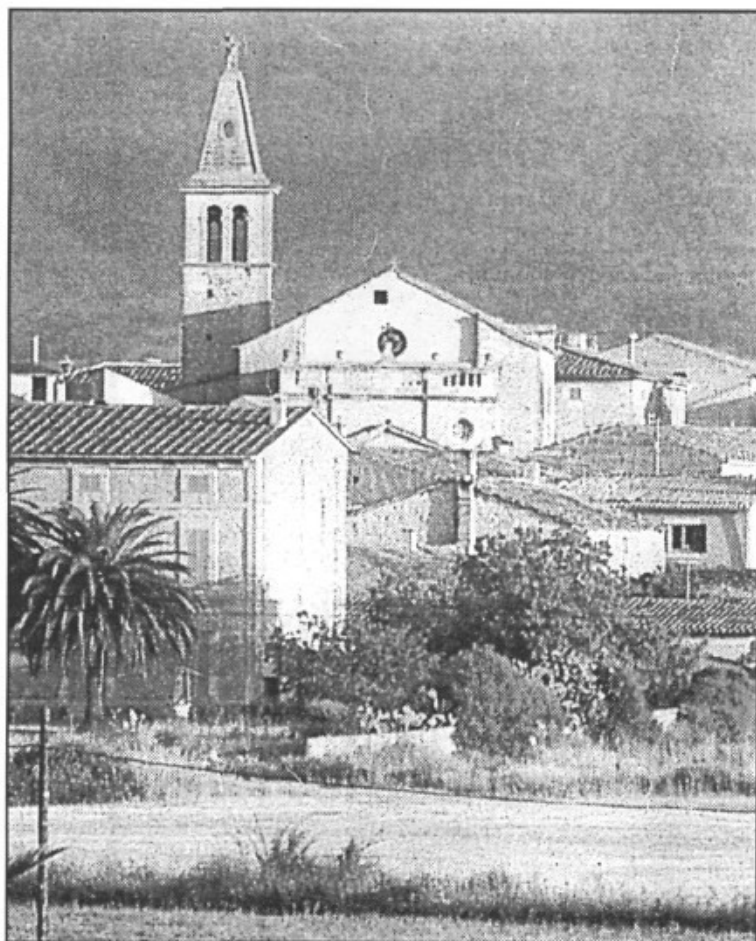
Per acabar ho deixaria amb aquesta cita d'**Alexander Pope**: "*Y todo nuestro conocimiento no es sino CONOCERNOS A NOSOTROS MISMOS*"



# Qui dies passa, anys empeny !

Les imatges que mostrem avui no tenen massa parescut. Però teníem ganes de publicar la foto antiga de Biniali que mostra una vista general des poble i la imatge del patró Sant Cristòfol.

Es tracta d'una foto feta per Pere Mascaró, mestre Pere des Retrats de Maria de la Salut, que cada cert temps feia incursions amb les seves càmeres pel Pla retratant els seus habitants i els seus pobles. Les fotos



després les venia als protagonistes de les imatges perquè tenguessin un record per a la posteritat.

La foto és del llegat de Pere Mascaró que es troba a la Biblioteca Gabriel Llabrés de Palma.

Entre la imatge antiga i la moderna no hi ha una coincidència del mateix punt d'observació, ara bé tenen el mateix esperit. Si la primera és una foto de propaganda de Biniali, la segona també.

La foto més moderna és d'un pòster de promoció turística de la Conselleria del Govern Balear en base a una foto d'Eduardo Miralles.

## Notícies Fresques

Vos heu fixat mai que a l'iglesi hi ha uns bancs que posen **Juzgado Municipal**. Que deu ser perquè hi sigui en Ventura que està tant avesat anar per jutjats i és perquè no perdi es costum !

O deu ser que també necessiten tant de puesto que a més de treure de la Sala s'arxiu municipal ha hagut de manllevar una capella a don Simó ?

He passat una penada per carregar tantes creus i embalums sants a ses processons que per mi valdria més fer un museu amb aquestes peces i fer ses figures des passos amb suro blanc, ho dic perquè d'aquest pas cap jovença les voldrà dur i jo ja estic a ses darreres.

Ha estat bona tot es trui que hi ha hagut amb sa Sefobasa. Ara que ja tenim es pinars nets de per devers Cascanar, ara deu tocar es de Leià.

Ho veis si servesc o no. Basta que jo des d'aquí critiqui una cosa per tothom devers la Sala corri a manades desfetes. Ho dic pes clots que taparen i pes arbres que sembraren a escarada. I que voleu que vos digui, ara es clots són bonys i es arbres... seran d'importació igual que es coets de ses festes?...tendran es mateix final ?

Menos mal que sa restauració de sa rectoria no va ser lo mateix que sa des-pou de Judí. Vos imaginau sa rectoria restaurada a base d'arrassar-la i deixar sa balconada com a jardí davant es portal de la Sala, just suaixinos com sa pedra des pou.

A la fi som municipi pilot. Ja bastava d'en s'estiu veure passar tots es avions i no poder manar-ne cap. I que voleu que vos digui ? Estic segur que taiaran es bacallà es de sempre. Mos toquen vuit millonets que m'imagin que seran per pagar un curset a na Cereceda, a n'es nou secretari que ve a sa coloni d'ultramar i per pagar *las adhesiones inquebrantables* fent sa pilota a n'es conecal qui pertoqui.

A sa revista no arriben es anuncis de celebració de **plens**. Deven volen que a ses cadires des públic hi hagi **buits**. No convoquen a rodes de premsa, ni envien comunicats... això sí, TVS sempre se fa present quan a segons qui li toca xupar càmera.

Ara que tenim sa rectoria tan i tan bé no se que esperam per reclamar a Ciutat que mos tornin tots es documents de s'arxiu parroquial que se'n varen dur fa una partida d'anys amb s'excusa de **què perillaven estant on estaven**. Això si que se diu espolio. Si es catalans reclamen lo de Salamanca, noltros que esperam a reclamar lo que és ben nostro.

De què anam. Mos faran a la fi un femer de trastos vells o serem també es darrer poble de Mallorca en tenir un parc verd ?

I tot es trui de ses obres il·legals de destrucció de ses cases de Son Sant Joan com degué acabar, perquè aquí ningú diu ni muuu!

Es Jonc a-Múrcia, Sa Sella a Centelles. Se veu que això de sa península estira. Que no va anar es batle a la Seu d'Urgell just abans de ses eleccions? I na Faveta que no l'enjoncaren per devers una fàbrica de piensos de Tarragona. I per cert, ara que a la fi pareix que no faran sa fàbrica, li cobraran es viatge ? Tràfic d'influencias, favores, sobornos... seguiré informant...

Fiets, es números no me surten. Si resulta que pes mes de maig, ses eleccions, hi havia un superàvit de més de 4 millions, i ara surt que per pagar es dèficit del 95 s'ajuntament ha hagut de demanar un crèdit de 20 millions. Me voleu dir que dimonis varen fer en mig any per haver gastat 24 millions!

Ara me fareu creure que en Ventura fent mangarrufes d'urbanisme per devers Son Servera i encaçat per un ajuntament també des pepets, és sa persona més indicada per adobar-nos sa indisciplina de ses casetes d'aperos a Sencelles ? Això se diu tenir autoritat moral.

En Barramot.

# Imatges d'ahir



La fotografia que il·lustra per aquesta ocasió la secció de Temps Enrera és una imatge de devers l'any 1961 i està extreta del llibre de Carme Martorell i Gelabert *La coeducació a Mallorca durant la II República: l'escola Decroly de Campanet (1934-1936)*.

La foto ens mostra una aula de l'escola de Biniali que estava a un piset del carrer des Pou, just aferrat als primers escalons del portal principal de l'església de Sant Cristòfol.

Aquí hi anaren els nins binialers durant molt d'anys compartint el mateix mestre.

L'estampa és la típica d'una escola de postguerra: els pupitres dobles de fusta, el

mapa penjat a la paret, tots clenxa feta i mans aplegades...

El professor que està al fons és el campaneter Miquel Buades i Riber i els altres personatges són, d'esquerra a dreta, de davant a darrera: Primera filera, Ventura Contreras, Jaume Mairata, Mateu Sastre i Antoni Sastre. Segona filera, Jordi Sastre i Antoni o Jaume Ramis. Tercera filera, Jaume Batle, Guillem Mairata i Maties Batle. Quarta filera, Antoni Ramis i Josep Amengual. Cinquena filera, ? , Joan Ramis i Jaume Mairata.

S'agraeix a Francisca Pons de Binialmara la informació donada sobre la identitat dels nins binialers que surten a la foto.

## AGRICULTOR JOVE

que es vulgui canviar a

## VENEDOR DE MAQUINÀRIA

(Tractors FORD, Tractors FIAT, i eines) escrigui dades, mèrits i qualitats personals a

**OSCA MAQUINARIA S.A.**

Gremi de Teixidors, 35. 07009 Palma.

## Cases i Terres

### Can Raió (i III)

Continua de l'anterior número.

L'entrada de les cases de can Raió és d'una espaiositat impressionant, ja que els dos aiguavessos formen un sol cos dividit per un esplèndid arc de marès ben eixancat. Aquesta entrada està decorada amb un mobiliari d'allò més típic. Aquest fet juntament amb el joc d'esca-



les que ja havíem descrit, així com també els cossiols, les pells de cabra fent d'estora i la blancor del referit creen una atmosfera difícil de trobar. És com si amb l'aire i la llum pastosa de l'interior es pogués revivre un temps llunyà.

Aquesta entrada està farcida de petits detalls ben interessants: ceràmiques artístiques, cadires de repòs, objectes d'aram, antigues alfabetes d'oli, mesures de vi, un morter prehistòric, restes de ceràmica talaiòtica, bolles de bassetja, etc.

També hi trobam aquí, i al passadís que dóna a la part posterior de les cases en direcció al celler, bases de premses de vi i petits objectes que ja no tenen altra utilitat pràctica que servir per decorar, perquè amb el pas del temps han perdut la seva primitiva funció a un casal de possessió.

La cuina del casal conserva encara el seu caràcter ancestral amb la típica campana gran de xemeneia, l'escalfa-panxes, els pedrissos, etc. És aquí i també al seu rebost on podem observar ben bé com amb els anys la casa ha sofert nombroses transformacions, ja que per tot surten finestres i portes condemnades que antigament demostren com hi devia haver una altra distribució d'estances.

La part inferior del casal també té una alcovia i un curiós menjador amb una silleria excepcional i una magnífica cornucòpia. A l'entrada del menjador hi podem observar un típic secret, on s'hi amagaven a l'antigor ves a saber quins preuats objectes.

La part superior del casal és la part dels senyors per excel·lència, com a la majoria de les cases de possessió.

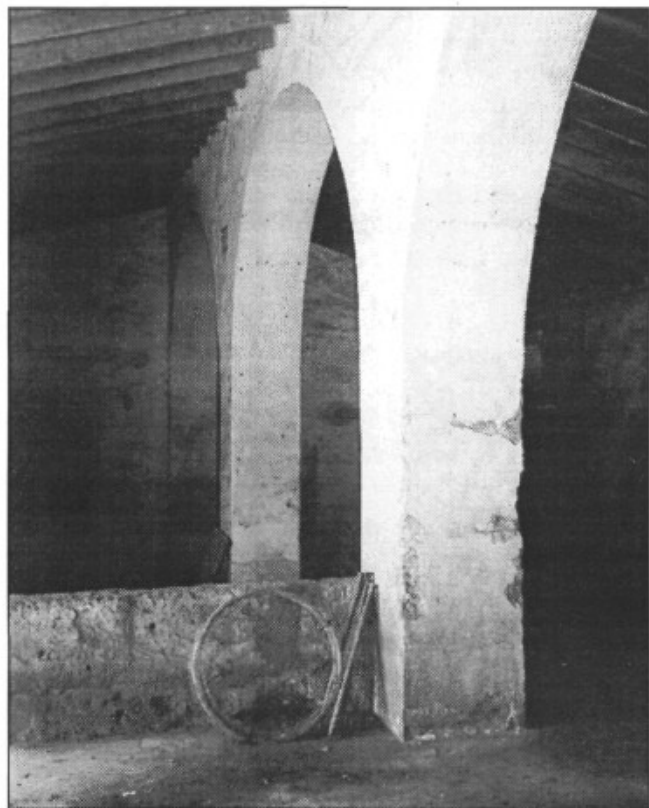
D'aquesta part en destacaríem la sala bona d'estar amb una gran xemeneia dos parells d'estilitzades finestres, una munió de retrats i fotografies, talles de la Verge i un tros d'enteixinat mossàrab.

Com anècdota encara es guarda una trampilla per on trabucaven gra a la part inferior del casal, una vegada que s'havia emmagatzemat a les estances superiors.

També és digna de menció una prodigiosa col·lecció de pintures d'artistes tan afamats com Bauzá, Ventosa o Nadal.

El celler, enclotat com quasi sempre, està format per quatre arcs sostinguts per tres pilastres. Ara és buit de bótes, i ple d'estris i eines del camp. A un dels arcs hi figura la data pintada de 1831, encara que el portal de pedra





de llinda del celler va suposar clarament que és anterior a aquesta data, i que per tant aquest

número és tant sols la xifra d'una reforma. Dins el celler s'hi pot veure encara un estrany i cegat arc apuntat que donava al cup que ningú sap perquè servia o què és.

Els voltants del casal encara respiren aire de pagesia amb les noves plantacions d'arbres, de vinya i el renou de les ovelles i els cavalls. D'aquesta zona en destaquen els antics aljubs coberts, que s'omplen entre ells pel sistema de vasos comunicant. A part de peces arqueològiques, dins la garriga de can Raió també hi ha coves que fan les delícies dels petits descobridors en què s'ha convertit la nombrosa gent menuda de la casa.

Un agraïment ben sincer a n'Antònia Llarg i a dona Maria Rosa Alabern per l'amabilitat en què ens atengueren.

Maria Florit Amengual i Joan Florit Horrach.

## Deu Anys de Vida

Al número 6 de Sa Sella que corresponia a l'edició de març de 1985 hi podíem llegir un fragment extret del llibre **Els nostres arts i oficis d'antany** de Joan Llabrés Ramis i Jordi Vallespir Soler. El tros en qüestió versava sobre els xeremiers i la visita que feren a Sencelles els dos autors per anar a parlar amb el mestres sonadors de can Llargo.

També en aquest número ens assabentarem de les dades meteorològiques del poble: plogueren 78 litres d'aigua en 14 dies de pluja, i hi hagué gelada els dies 13 i 18 (03/85). Les Notícies Fresques d'aquest mes feien referència a la polèmica que hi havia als partits de futbol entre la Penya Garrover i la Guàrdia Civil.

Sa Sella Deu Anys.

Bar - Restaurant

**MAVI**

Especialitat en menús

31 de desembre, 29

Tel. 290005

Palma

**Ollereria Ca'n Bernadí**

C/ Cals Ollers, 5

Pòrtol

Fabricació de tota casta de ceràmica pel foc, forn, siurells, decoració i jardineria.

Tel. 797898 - 602819

## L'Aliança

Quan ahir em demanaren que fes un escritet per a *Sa Sella* estava pensant de què podria fer-ho i com que vaig anar a noces a la sortida de la cerimònia nupcial vaig saber quin seria el tema de l'article i dit i fet vaig posar-me a escriure-lo. El tema serà l'aliança del matrimoni, és a dir, l'anell del casament.

L'origen i el significat de l'aliança han estat objecte de moltes discussions. Una escola del pensament sosté que l'anell modern simbolitza els grillons que utilitzaven els bàrbars per dur la núvia a la casa de qui l'havia capturada. Si això fos veritat, la cerimònia actual, amb la doble entrega d'anells, expressaria de forma adequada la tant manida igualtat de sexes. Una altra escola ens diu que a la tercera dinastia de l'Imperi de l'antic Egipte (2880 aC.) l'anell era el símbol de l'eternitat perquè el cercle no té ni començament ni fi i en certa manera era el símbol del matrimoni.

Els egipcis rics tenien més estima dels anells d'or. Tant els egipcis com els romans empraven l'anell per desposar-se cosa que es veu freqüentment a les excavacions que es fan a Pompeia i que daten de més de 2000 anys. En totes les troballes a les runes n'hi ha una que fou molt popular, segles més tard a tota Europa i que és un tipus d'anell amb un disseny de dues mans que s'agafen una a l'altra. Aquest anell es coneix com a l'anell de l'amistat.

També conta la història que més d'un jove romà de modestes possibilitats es va arruïnar per complet per complaure la seva esposa. Tertulià, un sacerdot cristià del segle II, escriu que la majoria de les dones res saben de l'or, excepte de l'anell que es posen quan son desposades. En públic, la casada romana, de classe mitjana exhibia amb orgull el seu cercol d'or, però a ca seva, segons Tertúlia "duia un anell de ferro".

En segles anteriors, el disseny d'un anell solia tenir un cert significat.

Alguns cercles romans duïen una clau en miniatura soldada. Aquesta clau no significava que l'esposa tenia entrada al cor del seu espòs, sinó que d'acord amb la llei romana, simbolitzava un *postulat* essencial del contracte matrimonial: l'esposa tenia dret a la meitat de la fortuna del seu espòs, i podia, quan volia, agafar un sac de gra, una peça de roba de lli o qualsevol altra cosa que hi hagués en el magatzem de ca seva.

Haurien de passar més de dos mil·lenis perquè aquest costum tornàs a imposar-se.

Dedicat amb molt d'afecte a na Margarida i en Pere.

Sebastià Siquier i Ramis  
Son Calussa 31-03-96

# DESIMPER

## PRODUCTES DE NETEJA



CATALINA REINES I ALTRES C.B.

CAMI VELL D'INCA, 2

07310 CAMPANET

☎ 51 61 08 - 51 69 89

## De Sencelles: Sencellers

Miquel Garau

En Miquel Garau fou un afamat metge d'origen senceller. Va néixer a la vila dia 9 de setembre de 1770, essent els seus pares Joan Garau i Joana Maria Carbonell.

Amb el seu esforç i l'estudi constant es convertí en doctor en medicina.

Al llarg de la seva curta però intensa vida professional (morí als 38 anys), es va dedicar a la investigació, però només coneixem la publicació d'una de les seves obres científiques: *Disertacion de la osificacion*, es tracta d'una memòria tècnica dels seus descobriments i experimentacions en torn de la composició material dels ossos. Aquesta obra de l'any 1799 li va valer el títol d'acadèmic i l'ingrés a la Acadèmia Mèdico-Pràctica de

Mallorca. A l'arxiu d'aquesta antiga entitat era on es guardava l'original de l'obra.

L'Acadèmia Mèdico-Pràctica de Mallorca era una institució nascuda a Palma sota els auspicis de la Societat Econòmica d'Amics del País. La seva missió era encarregar-se de l'estudi de les investigacions que es feien a l'Illa sobre la història natural, la mèdica i les epidèmies en general.

Es va dissoldre sobre l'any 1800 com a conseqüència d'unes disputes amb la Universitat de Mallorca (l'ajuntament de Palma).

Va morir a Sencelles mateix el 24 de setembre de 1808.



Documentació extreta de l'obra *Biblioteca de Escritores Baleares* de Joaquim Maria Bover i de la Gran Enciclopèdia de Mallorca.

Miranda Miret.

**PUB  
S'AGUAIT**

TORRENT, 1.07143 BINIALI

Bones copes, bon ambient i bona música

## Qui és la dama blanca?

La tradició de Mallorca i Catalunya la coneix bé. Hi ha nits en que el vent fort resulta especialment aterrador a la muntanya. Quan els arbres mouen les branques com si es volguessin rompre, i tot s'omple de gemecs i sons plens de misteri.

En aquests dies es manifesta la dama blanca. Tot viatger ha d'anar alerta. Els sons del bosc, les trampes del camí, no són res comparats amb el perill de trobar-se amb ella.

Si ben entrada la nit, passant per llocs despoblats, algú creu veure una figura d'alt la muntanya ha de renunciar a aquesta il·lusió. Els pagesos catalans recomanaven tapar-se els ulls, canviar de camí o fins i tot, tornar enrera. Tot menos el risc de topa-se amb ella.

Així i tot, molts eren els qui quedaven prenyats amb la visió.

Passava durant les nits de lluna, quan els niguls, feixucs, eren arrossegats al caprici del vent. La claredat, és per tant extraordinària. De tot d'una podia semblar un nigul, però acostant-s'hi, quedaven embuixats per la visió.

La dama blanca apareix com una dona molt gran, gairebé gegantina. Es troba a l'alt de les muntanyes, vestida per una túnica blanca. El vent espolsa el seus cabells, remou la seva túnica blanca i, llavors, aixeca una llum blanca amb la seva mà. Es gira molt lentament, obrint els seus grossos i blancs ulls que acabaven per trobar al viatger.

Llavors, arriba la seva perdició. La dama blanca anuncia la seva mort.

Hi ha diverses interpretacions d'aquest fet; així, en certs pobles de Catalunya es creu que si la dama blanca és mirada pel viatger, ella el condemnarà a una prompta mort per qualsevol motiu. La mirada d'aquesta dona és una condemna sense remissió; A Mallorca, la dama blanca no té un significat tant concret. Sol aparèixer als bosc deshabitats. Sortint de Sa Cabaneta cap a Pòrtol, a l'esquerra del camí, on hi ha *son Caulelles*. És el primer pinar que hi ha dins de la possessió, on s'hi fan uns esclata-sangs bonissims. Segons contenen les gents, se l'hi ha vista en segons quines nits. És una funesta missatgera, ja que quan apareix d'entre les ombres, fosques, i els arbres, com



una ombra clara i lleugera, llavors qualqu del poble morirà. No necessàriament però el que l'ha vista. Sembla que vengues a cerca l'ànima de l'home que morirà i ha d'atreversar el portal de la mort. Anuncia la mort perquè ella, en certa manera, és la mort.

Resulta interessant descobrir que aquesta dama ha donat nom a una casta de niguls. Així, antigament, per la zona de Capdepera s'anomenaven *sa mala dona* a uns niguls molt gruixats que sortien per ponent i endevinen una tempestat. Té la forma d'una dona gegant, blanca, i, enrevoltada per una túnica o un sudari. Deien també, que si per la mateixa banda apareixia un nigul, gros i lleig (que rebia el nom del *mal homo*) a la mateixa vegada que *sa mala dona*, aleshores el pronòstic era greu: calabruixos com a mules.

Té tenir la dama blanca un antecedent a l'Atenea Baleàrica.

Han aparegut algunes figures d'aquesta deessa femenina; una d'elles data vers l'any 500 aC. i pareix que gaudia de gran veneració entre els exercits mercenaris de l'època hel·lenística. Part d'ella estava formada per foners mallorquins.

Tal volta tengui relació amb la nostra dama blanca, o només sigui aquella bubota en forma de dona que apareix en tots llocs o, tal volta totes dues coses.

Miguel Amorós Montserrat



## Cinema: Aprengui a estimar Hitchcock (I)

Gràcies a la seva comercialitat, les pel·lícules d'Hitchcock es reposen una i altra vegada al cinema, i sobretot, a la televisió. Per aquest motiu, n'he escollit nou, de les cinquanta-set que va fer, sota un criteri absolutament subjectiu i obviant l'argument en favor d'alguna escena concreta que, gràcies al petit comentari, pugui ser assaborida millor pel lector.

**Trenta-nou esglaons** (1935). És la primera gran pel·lícula del director i un autèntic compendi de la seva etapa anglesa. El ritme narratiu i la fascinació d'una història on els esdeveniments se succeeixen vertiginosament fan que la qualitat tècnica del film quedi en un segon terme. Tot i així volem ressaltar l'escena del sopar a casa dels grangers -magníficament caracteritzats-, on un pur joc de mirades mostren el descobriment de la identitat de l'assassí per part d'ella, el seu posterior encobriment de cara al marit i de la gelosia d'aquest en observar el contacte visual dels altres dos.

**Rebecca** (1940). Arxifamosa primera pel·lícula americana del director, la qual fins i tot va donar nom a la peça de roba usada per la protagonista. To i ser un Hitchcock inusual (principalment, pels lentíssims moviments de càmera en comptes del muntatge fraccionat típic del director), és remarcable el treball del trio protagonista, especialment la malvada Mrs. Danvers (Judith Anderson), malaltissament enamorada de l'anterior mestressa, mostrada hàbilment sempre de manera

estàtica, com un esperit amenaçador i omnipresent. Malgrat tot, una casa esdevé l'autèntica protagonista de la pel·lícula des de la famosa primera frase: Ahir vaig somniar que tornava a Manderle.

**Sospita** (1941). La història de la dona que descobreix que el seu marit pot ser un assassí ha passat a la història per la famosa escena



del got de llet il·luminat. L'escena en qüestió mostra el marit pujant les escales portant un got de llet suposadament enverinat a la seva dona. Per enfocar l'atenció de l'espectador cap a l'element amenaçador, Hitchcock demostra la seva genialitat mitjançant un focus

dins del mateix got de llet.

**Encadenats** (1946). Sens dubte la quinta essència del seu cinema i tota una obra mestra, plena d'austeritat i simplificació. Partint tant sols d tres personatges (un col·laborador nazi, la seva dona i un espia aliat) i tres elements (una ampolla, una clau i una tassa de cafè), Hitchcock fabrica una història fascinant sobre l'amor i l'engany, on realitat i aparença se superposen. Les mirades contradiuen les paraules i el dolent esdevé el personatge més patèticament noble del film. Una autèntica obra mestra. (Continuarà al proper número).

Lluís Gavalrà.

La Revista de Constantí.

# Centelles

A principis de maig varen viatjar fins a Sencelles els companys de la revista que s'edita a Centelles. Volien tornar la visita que sencellers varen fer a aquest poble germà de la comarca catalana d'Osona.



Estam segurs que hem deixat el nom de Sencelles ben alt, de la mateixa manera que quan alguns membres de Sa Sella visitaren Centelles, varen quedar encantats per com varen esser atesos. Als centellencs no els ha quedat cap racó de tot el terme municipal sense visitar. Tres dies eren pocs però els ho vàrem fer aprofitar a les totes.

Els companys centellencs varen visitar els llocs més emblemàtics de Sencelles com la parròquia, els llogarets, els talaiots, la rectoria, el convent, els molins, etc. També varen passejar pels carrers i places dels nuclis urbans del terme de Sencelles.



# Notícies des del Club Ciclista

Aquest any, degut al canvi en les categories, ajuntant els "Socials amb els Veterans" i intentant que no se celebrin més d'una carrera en un dia, el calendari de carreres ciclistes va començar molt prest i ens va collir per sorpresa, per això no ens va esser possible fer, com cada any, la presentació de l'equip a principi de temporada.

Aprofitam aquesta ocasió per a presentar la plantilla del Club Ciclista Sencelles / Ca'n Pau es Gomer de 1996.

Corredors:

|                                 |                    |
|---------------------------------|--------------------|
| <b>Fermín Andrés de Anta.</b>   | <i>Master C</i>    |
| <b>Gabriel Bauzá Sastre</b>     | <i>Ciclo A</i>     |
| <b>Joan Bernat Bernat</b>       | <i>Master A</i>    |
| <b>Antonio Caimari Barceló</b>  | <i>Master B</i>    |
| <b>Antoni Cañellas Vicens</b>   | <i>Master Esp.</i> |
| <b>Arnau Comas Ramis</b>        | <i>Master Esp.</i> |
| <b>Bernardo Franco Franco</b>   | <i>Master A</i>    |
| <b>Valeriano Martínez Pérez</b> | <i>Master Esp.</i> |
| <b>Miguel Márquez García</b>    | <i>Master A</i>    |
| <b>J. Manuel Moreno Muñoz</b>   | <i>Ciclo A</i>     |
| <b>Antoni Prats Seguí</b>       | <i>Master A</i>    |
| <b>Carlos Sanchez Día</b>       | <i>Master A</i>    |
| <b>Jane Sutcliffe</b>           | <i>Fèmina</i>      |

**Llorenç Jaume Horrach (President i Director Esportiu).**

Hem començat molt bé el calendari guanyant la 1ª carrera, això gràcies al treball de l'equip.

Durant les festes de Pasqua, tres corredors (Joan, Arnau i Fermín) varen participar a la

volta Internacional a Eivissa aconseguint el segon lloc en les classificacions per equips, a més un corredor, en Fermín, va guanyar totes

les etapes de la seva categoria. podeu veure el trofeu que està esposat a Ca'n Paris.

Els nous canvis de la Federació de Ciclisme permeten a més de fer carreres a tots els pobles que prenguin part a carreres de més nivell, com pot ésser la Volta Internacional a Mallorca, Menorca, Eivissa i la Challenge Tennis Arenal cosa que abans no era possible.

Actualment l'equip s'està preparant per a participar com cada any en la 12ena edició del "PLA DE MALLORCA-GRAN PREMI LA CAIXA".

És gràcies al recolzament del nostre sponsor principal *Ca'n Pau es Gomer*, de l'Ajuntament de Sencelles que ens ajuda en les carreres i a tots els socis del poble que fan possible que existesqui el Club Ciclista a Sencelles.

Jane Sutcliffe

(Club Ciclista Sencelles)



# Música: Torna la música de saló

Els sons que es fabricaren eren totalment excitants i provocadors. Allò era pur hedonisme de postguerra.

Estic parlant de la *lounge music* (música de saló) que durant els anys cinquanta va envair, gràcies als primers aparells stereo, l'Amèrica del desesperament econòmic després de la 2ª guerra mundial.

Era una música que bevia del *jazz*, dels sons llatins com el *mambo* o la *bossanova*, mesclant-hi a tot això els sons extragalàctics i innovadors que oferia una tecnologia cada cop més avançada. Una música pels que feien de la frivolitat la seva major virtut. Sonava a grans salons, es regava amb cocktails i martinis que bevien gent impecablement vestida amb ganes d'aprofitar al màxim el que la nit li podia donar.

Amb l'arribada del *Rock'n'roll* i una joventut amb altres ideals, aquesta música va ésser cada cop més oblidada. Això sí, mai de tot, ja que un caramull de discos i bandes sonores de pel·lícules i sèries televisives ens ho demostren.

Des de ja fa un parell d'anys, pareixia que l'*easy listening* (fàcil escoltada), que és una altra forma de donar nom a aquest estil, tornava experimentant una recuperació cada vegada més notable als Estats Units. Per a la gent que ja n'estava cansada del pessimisme suïcida del "*grunge*", l'acné dels nous recuperadors del *punk* o les eternes consignes dels rappers va tornar l'alternativa a ritme de *swing*, *mambo* o *bossanova*.

Era l'hora de recuperar els vells discos de **Henry Mancini**, **Herp Albert** o del màxim exponent de la *lounge music*, el mexicà **Juan García Esquivel**.

Arran d'aquesta renaixença d'aquest estil i apart de les reedicions més o menys recents, també podem escoltar noves bandes com **Combustible Edison** (per molts el màxim

exponent), **Friends of Dean Martínez** (grup format per membres de grups de rock) o **The Legendary Jim Ruiz Group**.

De totes formes aquesta etiqueta de *lounge music* o *easy listening* no la podem prendre al peu de la lletra. Dins tot aquest conglomerat de grups i estils, moltes vegades els punts de relació entre uns i altres pot passar o no ésser estilístic sinó més bé ideològic, o simplement que entre uns i altres l'única relació que existeix és la veneració a la figura d'Esquivel. Aquest gust el podien compartir grups com **Stereolab** i les seves eternes al·lusions a l'obra Esquiveliana com els títols dels seus discos "*spare age bachelor music*" o "*Jenny ondoline*" en són clars exemples, **Pizzicato Five** o **The Cardigans** també són uns fidels seguidors, i un cada més llarg etcètera es va convertint en veneradors d'aquest il·lustre compositor i arrangista.

Però qui és **Esquivel**? D'on va sortir?

**Juan García Esquivel**, d'origen mexicà, va arribar a Hollywood gràcies a les seves famoses composicions per a la ràdio mexicana en forma de banda sonora. Els seus treballs als EUA foren "*other worlds, other sounds*" i "*corners of the world*". Aquest seria només el principi una trentena de discos i peces per a sèries televisives com *Kojak* o *Los Angeles de Charlie* han convertit a aquest home en el primer astronauta del pop.

Ell va aprofitar les possibilitats de l'estèreo i de les noves tecnologies com ningú hagués arribat a fer. Es pot dir que els teclats *Thermin* i *Oldoline* (precursors dels sintetitzadors) han sonat arreu del món amb aquest so tan característics gràcies a ell.

D'**Esquivel** es diu que era un vertader geni com arrangista i arranjaments de peces de gent tan significant com el mateix **A. Carlos Jobim** ens ho avalen.

Però perquè es posarà de moda la *lounge*



music? O millor dit, perquè aquest estil musical té moltes paperetes per a convertir-se en una sensació de temporada? La resposta es resumeix en dues paraules: **Quentin Tarantino**, sí, el director preferit de la crítica, "l'enfant terrible" de Hollywood.

**Tarantino** ha aconseguit ressuscitar l'horterisme musical amb més delictes dels anys 70 amb la pel·lícula *Reservoir Dogs*. Va fer el mateix amb la música surf de **Dick Dale** amb *Pulp Fiction*.

La seva propera pel·lícula, que no és exactament seva, ja que el film es divideix en

quatre històries diferents i dirigides per directors com **Robert Rodríguez**, entre altres, es diu *Four Rooms* (a Espanya segurament cuatro habitaciones).

Doncs bé, a aquest film hi podreu escoltar els temes de **Combustible Edison** i presumiblement algun tall clàssic de la lounge music. Com tots ja sabeu **Tarantino** és especialista en ressuscitar gèneres musicals. Si això passa de nou, podreu dir que ja ho havíeu llegit a Sa Sella i sinó, paciència, que vol que et digui.

Tomeu Morro

---

## ES NYARRO SENCELLER

### RESTAURACIÓ O DESTRUCCIÓ?



Ara ja fa un any, pocs dies després de les eleccions municipals, el PP "va restaurar el Pou de Judi". Quan els demanaren explicacions, varen afirmar que el Consell Insular els havia dat el vist i plau per la dita restauració, i que era molt correcta.

Pot esser que els meus ulls en "fassin dos", per això he fet una "foto" i tots pogueu opinar. Què vos pareix?. Au idò, les vostres opinions a la redacció de Sa Sella.

Es rossinyol de primavera.

## DE JOVE A JOVE

“La música amansa les feres”, de música i no de feres vos parlarem avui a l'entrevista d'aquest número, el nostre convidat és conegut per tots no només per la seva afecció a la música sinó també per el seu bon treballar amb el marés.

Ell és en Joan Horrach Bibiloni més conegut per en “Johnny”.

### Com et decides a aprendre de tocar un instrument?

Fa molts d'anys, devers 14 ó 15, que vaig començar a tocar la guitarra encara que ho vaig deixar. Un cert dia parlant amb el Pau de Ca'n Garrit de música me va comentar que a Binissalem hi havia un professor de piano, vaig anar a parlar amb aquest senyor i el mateix dia vaig començar les classes i 6 anys després va esser una altre professora na Camila de Biniali.

### Com així el piano i no la flauta a un altre instrument?

Ja des de feia molts anys m'he havia fet ganes aprendre a tocar-lo, la veritat és que són bastant cars, el més barat pot costar unes 500000 ó 600000 ptes i els més cars uns 12 milions; el meu en aquests moments val uns 2700000 ptes.

### Per tocar el piano qualsevol ho pot fer o es necessiten unes qualitats innates?

Jo crec que no fan falta unes qualitats especials, amb interès i constància es pot arribar a tocar bé el piano, és important tenir sentit musical.

### Quina diferència hi ha entre tocar el piano i l'orgue electrònic?

Per exemple amb l'orgue el sistema és americà, els acords venen fets i amb el piano has de treballar cada ma per separat; l'orgue clàssica és més difícil que el piano ja que has de treballar en tres pentagrames.

### Quantes octaves té un piano?

Set octaves i mitja.

### Quina mitja d'hores sols tocar cada dia?

Depèn de ses ganes que en tenguí, però la vegada que més he tocat ha estat 9 hores sense aturar-me ni un moment; ara que no ho he tornat a fer mai més!. Normalment unes 2 ó 3 hores cada dia.



### T'Influeix l'estat d'ànim a l'hora de tocar?

Si, és molt important, segons estiguis en aquell moment tocaràs una peça o l'altre per exemple si un dia estic nerviós no puc tocar. També és una forma d'espaiar-se.

(Hem fet una petita pausa i en Joan ha aprofitat per encendre un cigarret).

### Quina és la peça que trobes més difícil de tocar?

Polonesa Opus 53 en La Bemol Major; és molt difícil de tocar a la vegada que és incòmode i necessites molta tècnica.

### La primera que toques?

Amb l'orgue fou “Solamente una vez” i amb el piano un Minuetto d'en Bach.

### La que més t'agrada?

Tocata i Fuga en Re menor d'en Bach.

### La més sol·licitada?

Indudablement “Para Elisa” i “Love Story”.

### El teu compositor preferit?

En Chopin. Per jo és el que té el repertori més gros de piano i la música molt ben feta.

### Quina peça dedicaries a Sa Sella?

La Balanguera.

Joana Ferragut Fiol i Guillem Mut Llabres



*puja a Sa Sella  
no t'ho perdis*

**PUB**

**sencelles**  
ci Constitució 10

**OSCA Y CIRER S.A.I.**

Tel. 59 15 40  
C/. Jardines, 26 - SENCELLES

**REPARACION DE TODA CLASE MAQUINARIA AGRICOLA**

Personas Maillorquinas de Seguridad - Metálicas y en aluminio  
Puertas Basculantes - Metálicas o forradas en madera  
Barreras y Rejas (Artísticas) o Simples  
Estrujadoras y Prensas de Uva  
Remolques - Toda la gama  
Molinos de Pienso - Toda la gama  
Compresores a tracción tractor  
Venta de Aceite hidráulico y automoción  
Venta de hilo para empacadoras

## SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, **1.000 Ptes**

Nom: .....  
Cognoms: .....  
Carrer: ..... núm.: .....  
Població: ..... cp: .....  
Banc o Caixa: ..... oficina .....  
carrer: ..... núm. de compte: .....

*firma*

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol  
membre de l'equip de redacció o enviau-la a:

**Sa Sella Sencelles. Antoni Maura, 5**

Día a día

# Antoni Mir

